

מכתב נוקב מלבן השבור של מרן החפץ חיים זצ"ל

נדפס בסוף ספרו זכור למרים (ירושלים תשי"ח) מכתב יד קדשו

אלא שעי"ז נסבב חילול ה' גדול בעולם שתלמידי חכמים רבים זה עם זה ומבזים התורה ומצוותיה לעין כל.

ועל זה אני אומר :

מורי ורבותי! למה לא נירא מארזי הלבנון קדושי עליון, שבודאי היה לכל אחד תירוץ בפני עצמו שאין בו אשם, ועיקר האשם על חבריו ולא עליו, ואפילו הכי אנו רואין שתורתן וקדושתן לא הגינו עליהן ושלטה מידת הדין בכולם.

והו יודעים כולם! שאפילו הדין עם האחד בכל דבר, וחבירו נענש על ידו, לבסוף גם הוא נענש גם כן. וכדאיתא בגמ' שאמר לו הקב"ה לדוד המלך ע"ה עד מתי יהיה העוון הזה טמון בידך, על ידך נהרגו שאול ושלשת בניו ועל ידך נהרגו נוב עיר הכהנים ונטרד דואג האדומי. והרי אף ששאלו וגם דואג היו רודפים אותו ומה היה עליו לעשות, ובכ"ז איתא שקיבל עליו יסורים.

וראיתי לאחד ששמח שמצא עלילה לבזות את חבריו ופרסם את זה בגליון. אוי ואבוי לשמחה שכזו!

הלא... אמרו חז"ל שה' נגף את אֲבִים מפני שחיסד [שבשיש] את ירבעם יותר מדי. ומזה נוכל לקחת מוסר, אם על כבודו של ירבעם הקפיד הכתוב, קל וחומר על אנשים צדיקים וישרים שהקב"ה יקפיד על כבודם.

ומלבד כל זאת הלא איתא בקידושין (מ:) שהעולם נידון אחר רובו והיחיד נידון אחר רובו. עשה מצווה אחת אשריו שהכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות, עבר עבירה אחת אוי לו שהכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף חובה, ובשביל חטא זה שעשה איש יחידי איבד ממנו ומכל העולם טובה הרבה.

והנה הלא אנו רואין מזה שאפילו איש אחד בחטא אחד יכול להכריע את עצמו וכל העולם לכף חובה חלילה. וכל שכן כאשר היצר הרע מתגבר להחטיא כמה אלפים מישראל בעוון לשון הרע ומחלוקת וחילול ה', מי יודע מה יוכל להיולד (להגרם) מזה, ה' ירחם.

ובפרט על זמנינו זה שנתרבו צרות ישראל לאין שיעור וכמעט נתקיימו כל הסימנים שנאמרו בגמ' בסנהדרין ובסוף סוטה בעקבתא דמשיחא כו', וקרוב הדבר מאד שזמנינו זה הוא עקבתא דמשיחא, והיה ראוי לכל אחד להתחזק בתורה ומעשים טובים, ולהרבות שלום בישראל כדי שתכריע הכף של זכות.

ואיך יחרד כל איש ישראל לראות שדוקא בזמן כזה מצליח מעשה שטן להרבות קטטות ומריבות בכמה עיירות בישראל, ועי"ז נתחלל שם שמים מאד. ועד כמה החיוב גדול על מי שיש בידו למחות שלא להניח על כל פנים להדפיס כתבי פלסטר אחד על חבריו שעוון פלילי הוא למאד.

ועל כן אחי ורעי, חוסו נא על עצמכם ועל כלל ישראל, וכל אחד במקומו יראה לכבות את אש המחלוקת כדי שלא יהא שמו הגדול מחולל עוד, ויתאמץ להרבות שלום במקומו, ובזכות זה נזכה לשמוע קול מבשר שלום בעולם.

למרנן ורבנן רבותינו הגאונים שליט"א ואל כל יראי ה' החרדים על דברו.

הנה אמרו חז"ל דאגה בלב איש ישיחנה, אמרי לה מדעתו ואמרי לה לאחרים. והנה להסיח דאגתי מדעתי אי אפשר... ולהסיחנה לאחרים, גם זה נסיתי, ודברתי עם כמה אנשים וקראתי ואין עונה.

על כן אמרתי להביע צערי ויגוני לעיני כל ישראל ובודאי ימצאו אנשים שיכנסו דברי באזניהם ואשיחה וירווח לי.

צר לי מאוד מן התורה ומצוותיה שהיא עלובה מאוד בזמננו זה וירדה מכבודה עשר מעלות אחרנית...

ושנית, צר לי מאד ממה שנתרבה המחלוקת בישראל, והוא מה שנתחדש מידי יום ויום צדדים וצידי צדדים, והכל בפרהסיא ע"י שמדפיסים גליונות הרבה לכל צד, ומשלחים לכל פינה ופינה, וזה פונה ומרבה חתימות לצד שלו ומבזה לצד שכנגדו וזה להיפך...

ואני אומר שכל המרבה בחתימות הוא מרבה מחלוקת בישראל.

הכלל, נעשתה כל הגולה מדורה של אש, שאין לך יום שאינו מגיע לידי (נגד רצוני) עתונים וגליונות מכל צד ששופך בוז על הצד שכנגדו.

ומאד מאד צר לי שגם על ארצנו הקדושה הצליח מעשה שטן, וגם היא נפלה ברשת המחלוקת, ולא אדע מי התיר להם עוון לשון הרע ועוון מחלוקת שהוא עוון גדול ונורא.

ומה שכל אחד חושב שעם צידו היא האמת, ורק הצד שכנגדו הוא הגורם למחלוקת ועל ראשו תלוי האשם, אבל לו עצמו לא יגיע שום עונש, טעות גדולה היא שאפילו אם תהיה האמת עם צידו, מכל מקום הרי בכל מחלוקת מצוי הוא שמתגברת מדת הנצחון, ושם נעשים כל המעקשים למישור, כי על ידי הכעס והנצחון לא יכול לצאת בוודאי דבר ומתוקן כהוגן, ומה נעשה כי יפקדנו אלוקים.

ועוד עולה על כולנה מה שנתרבה עוון חילול השם עי"ז מאד. ומי יודע מה יהיה ח"ו הסוף מזה. הלא ידוע מה שאמרו חז"ל אחד שוגג ואחד מזיד בחילול ה', ואין מקיפין בחילול ה'.

והנה ידוע לכל מה שאירע בימי התנא רבי עקיבא שהיו לו כ"ד אלף תלמידים והיתה אז מגפת דבר ר"ל, ומתו כל הכ"ד אלף והיה העולם שמם מן התורה עד שבא ר"ע אצל רבותינו שבדרום... ועל זה נוהגים אבילות כל ישראל בכל שנה מפסח ועד עצרת, כידוע. ומבואר בגמ' שעוונם היה על שלא נהגו כבוד זה לזה.

ועתה נתבונן נא. הלא רק אונאת דברים הוא והוא רק לאו בעלמא ואין חייבין על זה מיתה בידי שמים, ולמה מתו?

הצעיר שבכהונה הכותב בלב נשבר

ישראל מאיר הכהן

בעהמ"ח ספר 'חפץ-חיים' ו'משנה-ברורה'